പദ്മപുരാണമ്/ഖണ്ഡഃ 1 (സൃഷ്ടിഖണ്ഡമ്)/അധ്യായഃ 35

ഭീഷ്മ ഉവാച.

ഉക്തം ഭഗവതാ സർവം പുരാണാശ്രയസംയുതം.

തഥാ ശ്വേതേന ബ്രഹ്മാംഡം ഗുരവേ പ്രതിപാദിതം1.

ശ്രുത്വൈതത്കൗതുകം ജാതം യഥാ തേനാസ്ഥിലേഹനം.

കൃതം ക്ഷുധാപനോദാർഥേ അന്നദാനാദ്വിനാ ദ്വിജ2.

തദഹം ശ്രോതുമിച്ഛാമി പൃഥിവ്യാം യേ ച പാർഥിവാഃ.

അന്നദാനാദ്ദിവം പ്രാപ്താഃ ക്രതവശ്ചാന്നമൂലകാഃ3.

കഥം തസ്യ മതിർനഷ്ടാ ശ്വേതസ്യ ച മഹാത്മനഃ.

ന ദത്തം തേനാന്നദാനമൃഷിഭിർവാ ന ദർശിതമ്4.

അഹോ മാഹാത്മ്യമന്നസ്യ ഇഹ ദത്തസ്യ യത്ഫലമ്.

പരത്ര ഭുജ്യതേ പുംഭിഃ സ്വർഗശ്ചാക്ഷയതാം വ്രജേത്5.

അന്നദാനം പരം വിപ്രാഃ കീർതയംതി സദോത്ഥിതാഃ.

അന്നദാനാത്സുരേന്ദ്രേണ ത്രൈലോക്യമിഹ ഭുജ്യതേ6.

ശതക്രതുരിതി പ്രോക്തഃ സർവൈരേവ ദ്വിജോത്തമൈഃ.

തേനാവസ്ഥാം തത്സദൃശീം പ്രാപ്തവാംസ്ത്രിദശേശ്വരഃ7.

ദാനദേവഗതഃ സ്വർഗം ത്വത്തഃ സർവം ശ്രുതം മയാ.

അപരം ച പുരാവൃത്തം നിവൃത്തം യദി കർഹിചിത്8.

ഭൂയോപി ശ്രോതുമിച്ഛാമി തന്മേ വദ മഹാമതേ.

പുലസ്ത്യ ഉവാച.

ഏതദാഖ്യാനകം പൂർവമഗസ്ത്യേന മഹാത്മനാ9.

രാമായ കഥിതം രാജംസ്തത്തേ വക്ഷ്യാമി സാംപ്രതമ്.

ഭീഷ്മ ഉവാച.

കസ്മിന്വംശേ സമുത്പന്നോ രാമോഽസൗ നൃപസത്തമഃ10.

യസ്യാഗസ്ത്യേന കഥിതശ്ചേതിഹാസഃ പുരാതനഃ.

പുലസ്ത്യ ഉവാച.

രഘുവംശേ സമുത്പന്നോ രാമോ നാമ മഹാബലഃ11.

ദേവകാര്യം കൃതം തേന ലംകായാം രാവണോ ഹതഃ.

പൃഥിവീം രാജ്യസംസ്ഥസ്യ ഋഷയോഽഭ്യാഗതാ ഗൃഹേ12.

പ്രാപ്താസ്തേ തു മഹാത്മാനോ രാഘവസ്യ നിവേശനമ്.

പ്രതീഹാരസ്തതോ രാമമഗസ്ത്യവചനാദ്ദ്രുതമ്13.

ആവേദയാമാസ ഋഷീൻപ്രാപ്താസ്താംശ്ച ത്വരാന്വിതഃ.

ദൃഷ്ട്വാ രാമം ദ്വാരപാലഃ പൂർണചംദ്രമിവോദിതമ്14.

കൗസല്യാസുത ഭദ്രം തേ സുപ്രഭാതാദ്യ ശർവരീ.

ദ്രഷ്ടുമഭ്യുദയം തേദ്യ സമ്പ്രാപ്തോ രഘുനംദന15.

അഗസ്ത്യോ മുനിഭിഃ സാർധം ദ്വാരി തിഷ്ഠതി തേ നൃപ.

ശ്രുത്വാ പ്രാപ്താന്മുനീന്രാമസ്താൻഭാസ്കരസമദ്യുതീൻ16.

പ്രാഹ വാക്യം തദാ ദ്വാസ്ഥം പ്രവേശയ ത്വരാന്വിതഃ.

കിമർഥം തു ത്വയാ ദ്വാരി നിരുദ്ധാ മുനിസത്തമാഃ17.

രാമവാക്യാന്മുനീംസ്താംസ്തു പ്രാവേശയദ്യഥാസുഖമ്.

ദൃഷ്ട്വാ തു താന്മുനീംൻപ്രാപ്താൻപ്രത്യുവാച കൃതാംജലി18.

രാമോഽഭിവാദ്യ പ്രണത ആസനേഷു ന്യവേശയത്.

തേ തു കാംചനചിത്രേഷു സ്വാസ്തീർണേഷു സുഖേഷു ച19.

കുശോത്തരേഷു ചാസീനാഃ സമംതാന്മുനിപുംഗവാഃ.

പാദ്യമാചമനീയം ച ദദൗ ചാർഘ്യം പുരോഹിതഃ20.

രാമേണ കുശലം പൃഷ്ടാ ഋഷയഃ സർവ ഏവ തേ.

മഹർഷയോ വേദവിദ ഇദം വചനമബ്രുവൻ21.

കുശലം തേ മഹാബാഹോ സർവത്ര രഘുനംദന.

ത്വാം തു ദിഷ്ട്യാ കുശലിനം പശ്യാമോ ഹതവിദ്വിഷമ്22.

ഹൃതാ സീതാതിപാപേന രാവണേന ദുരാത്മനാ.

പത്നീ തേ രഘുശാർദൂല തസ്യാ ഏവൗജസാ ഹതഃ23.

അസഹായേന ചൈകേന ത്വയാ രാമ രണേ ഹതഃ.

യാദൃശം തേ കൃതം കർമ തസ്യ കർതാ ന വിദ്യതേ24.

ഇഹ സംഭാഷിതും പ്രാപ്താ ദൃഷ്ട്വാ പൂതാഃ സ്മ സാംപ്രതമ്.

ദർശനാത്തവ രാജേംദ്ര സർവേ ജാതാസ്തപസ്വിനഃ25.

രാവണസ്യ വധാത്തേദ്യ കൃതമശ്രുപ്രമാർജനമ്.

ദത്വാ പുണ്യാമിമാം വീര ജഗത്യഭയദക്ഷിണാമ്26.

ദിഷ്ട്യാ വർധസി കാകുത്സ്ഥ ജയേനാമിതവിക്രമ.

ദൃഷ്ടസ്സംഭാഷിതശ്ചാസി യാസ്യാമശ്ചാശ്രമാൻസ്വകാൻ27.

അരണ്യം തേ പ്രവിഷ്ടസ്യ മയാ ചേംദ്രശരാസനമ്.

അർപിതം ചാക്ഷയൗ തൂണൗ കവചം ച പരംതപ28.

ഭൂയോപ്യാഗമനം കാര്യമാശ്രമേ മേ രഘൂദ്വഹ.

ഏവമുക്ത്വാ തു തേ സർവേ മുനയോംതർഹിതാഽഭവൻ29.

ഗതേഷു മുനിമുഖ്യേഷു രാമോ ധർമഭൃതാം വരഃ.

ചിംതയാമാസ തത്കാര്യം കിം സ്യാന്മേ മുനിനോദിതമ്30.

ഭൂയോപ്യാഗമനം കാര്യമാശ്രമേ രഘുനംദന.

അവശ്യമേവ ഗംതവ്യം മയാഽഗസ്ത്യസ്യ സന്നിധൗ31.

ശ്രോതവ്യം ദേവഗുഹ്യം തു കാര്യമന്യച്ച യദ്വദേത്.

ഏവം ചിംതയതസ്തസ്യ രാമസ്യാമിതതേജസഃ32.

കരിഷ്യേ നിയതം ധർമം ധർമോ ഹി പരമാ ഗതിഃ.

സുതവർഷസഹസ്രാണി ദശ രാജ്യമകാരയത്33.

ദദതോ ജുഹ്വതശ്ചൈവ ജഗ്മുസ്താന്യേകവർഷവത്.

പ്രജാഃ പാലയതസ്തസ്യ രാഘവസ്യ മഹാത്മനഃ34.

ഏതസ്മിന്നേവ ദിവസേ വൃദ്ധോ ജാനപദോ ദ്വിജഃ.

മൃതം പുത്രമുപാദായ രാമദ്വാരമുപാഗതഃ35.

ഉവാച വിവിധം വാക്യം സ്നേഹാക്ഷരസമന്വിതമ്.

ദുഷ്കൃതം കിംതു മേ പുത്ര പൂർവദേഹാംതരേ കൃതമ്36.

ത്വാമേകപുത്രം യദഹം പശ്യാമി നിധനം ഗതമ്.

അപ്രാപ്തയൗവനം ബാലം പംചവർഷം ഗതായുഷമ്37.

അകാലേ കാലമാപന്നം ദുഃഖായ മമ പുത്രക.

അകൃത്വാ പിതൃകാര്യാണി ഗതോ വൈവസ്വതക്ഷയമ്38.

രാമസ്യ ദുഷ്കൃതം വ്യക്തം യേന തേ മൃത്യുരാഗതഃ.

ബാലവധ്യാ ബ്രഹ്മവധ്യാ സ്ത്രീവധ്യാ ചൈവ രാഘവമ്39.

പ്രവേക്ഷ്യതി ന സന്ദേഹഃ സഭാര്യേ തു മൃതേ മയി.

ശുശ്രാവ രാഘവഃ സർവം ദുഃഖശോകസമന്വിതമ്40.

നിവാര്യ തം ദ്വിജം രാമോ വസിഷ്ഠം വാക്യമബ്രവീത്.

കിം മയാദ്യ ച കർതവ്യം കാര്യമേവം വിധേ സ്ഥിതേ41.

പ്രാണാനഹം ജുഹോമ്യഗ്നൗ പർവതാദ്വാ പതേഹ്യഹമ്.

കഥം ശുദ്ധിമഹം യാമി ശ്രുത്വാ ബ്രാഹ്മണഭാഷിതമ്42.

വസിഷ്ഠസ്യാഗ്രതഃ സ്ഥിത്വാ രാജ്ഞോ ദീനസ്യ നാരദഃ.

പ്രത്യുവാച ശ്രുതം വാക്യമൃഷീണാം സന്നിധൗ തദാ43.

ശൃണു രാമ യഥാകാലം പ്രാപ്തോ വൈ ബാലസംക്ഷയഃ.

പുരാ കൃതയുഗേ രാമ സർവത്ര ബ്രാഹ്മണോത്തരമ്44.

അബ്രാഹ്മണോ ന വൈ കശ്ചിത്തപസ്തപതി രാഘവ.

അമൃത്യവസ്തദാ സർവേ ജായംതേ ചിരജീവിനഃ45.

ത്രേതായുഗേ പുനഃ പ്രാപ്തേ ബ്രഹ്മക്ഷത്രമനുത്തമമ്.

അധർമോ ദ്വാപരേ തേഷാം വൈശ്യാൻശൂദ്രാംസ്തഥാവിശത്46.

ഏവം നിരംതരം ജുഷ്ടമുദ്ഭൂതമനൃതം പുനഃ.

അധർമസ്യ ത്രയഃ പാദാ ഏകോ ധർമസ്യ ചാഗതഃ47.

തതഃ പൂർവേ ഭൃശം ത്രസ്താ വർണാ ബ്രാഹ്മണപൂർവകാഃ.

ഭൂയഃ പാദസ്തു ധർമസ്യ ദ്വിതീയഃ സമപദ്യത48.

തസ്മിന്ദ്വാപരസംജ്ഞേ തു തപോ വൈശ്യം സമാവിശത്.

യുഗത്രയസ്യ വൈധർമ്യം ധർമസ്യ പ്രതിതിഷ്ഠതി49.

കലിസംജ്ഞേ തതഃ പ്രാപ്തേ വർതമാനേ യുഗേംതിമേ.

അധർമശ്ചാനൃതം ചൈവ വവൃധാതേ നരർഷഭ1.35.50.

ഭവിതാ ശൂദ്രയോന്യാം തു തപശ്ചര്യാ കലൗ യുഗേ.

സ തേ വിഷയപര്യംതേ രാജന്നുഗ്രതരം തപഃ51.

ശൂദ്രസ്തപതി ദുർബുദ്ധിസ്തേന ബാലവധഃ കൃതഃ.

യസ്യാധർമമകാര്യം വാ വിഷയേ പാർഥിവസ്യ ഹി52.

പുരേ വാ രാജശാർദൂല കുരുതേ ദുർമതിർനരഃ.

ക്ഷിപ്രം സ നരകം യാതി യാവദാഭൂതസംപ്ലവമ്53.

ചതുർഥം തസ്യ പാപസ്യ ഭാഗമശ്നാതി പാർഥിവഃ.

സത്ത്വം പുരുഷശാർദൂല ഗച്ഛസ്വ വിഷയം സ്വകമ്54.

ദുഷ്കൃതം യത്ര പശ്യേഥാസ്തത്ര യത്നം സമാചര.

ഏവം തേ ധർമവൃദ്ധിശ്ച ബലസ്യ വർധനം തഥാ55.

ഭവിഷ്യതി നരശ്രേഷ്ഠ ബാലസ്യാസ്യ ച ജീവനമ്.

നാരദേനൈവമുക്തസ്തു സാശ്ചര്യോ രഘുനംദനഃ56.

പ്രഹർഷമതുലം ലേഭേ ലക്ഷ്മണം ചേദമബ്രവീത്.

ഗച്ഛ സൗമ്യ ദ്വിജശ്രേഷ്ഠം സമാശ്വാസയ ലക്ഷ്മണ57.

ബാലസ്യ ച ശരീരം ത്വം തൈലദ്രോണ്യാം നിധാപയ.

ഗംധൈശ്ച പരമോദാരൈസ്തൈലൈശ്ചൈവ സുഗംധിഭിഃ58.

യഥാ ന ശീര്യതേ ബാലസ്തഥാ സൗമ്യ വിധീയതാമ്.

യഥാ ശരീരം ഗുപ്തം സ്യാദ്ബാലസ്യാക്ലിഷ്ടകർമണഃ59.

വിപത്തിഃ പരിഭേദോ വാ ന ഭവേത്തത്തഥാ കുരു.

തഥാ സംദിശ്യ സൗമിത്രം ലക്ഷ്മണം ശുഭലക്ഷണമ്60.

മനസാ പുഷ്പകം ദധ്യാവാഗച്ഛേതി മഹായശാഃ.

ഇംഗിതം തത്തു വിജ്ഞായ കാമഗം ഹേമഭൂഷിതമ്61.

ആജഗാമ മുഹൂർതാത്തു സമീപം രാഘവസ്യ ഹി.

സോബ്രവീത്പ്രാഞ്ജലിർവാക്യമഹമസ്മി നരാധിപ62.

അഗ്രേ തവ മഹാബാഹോ കിംകരഃ സമുപസ്ഥിതഃ.

ഭാഷിതം സുചിരം ശ്രുത്വാ പുഷ്പകസ്യ നരാധിപ63.

അഭിവാദ്യ മഹർഷീംസ്താന്വിമാനം സോധ്യരോഹത.

ധനുർഗൃഹീത്വാ തൂണൗ ച ഖഡ്ഗം ചാപി മഹാപ്രഭമ്64.

നിക്ഷിപ്യ നഗരേ വീരൗ സൗമിത്രി ഭരതാവുഭൗ.

പ്രായാത്പ്രതീചീം ത്വരിതോ വിചിന്വൻസുസമാഹിതഃ65.

ഉത്തരാമഗമത്പശ്ചാദ്ദിശം ഹിമവദാശ്രിതാമ്.

പൂർവാമപി ദിശാം ഗത്വാ തഥാഽപശ്യന്നരാധിപഃ66.

സർവാം ശുദ്ധസമാചാരാമാദർശമിവ നിർമലാമ്.

തതോ ദിശം സമാക്രാമദ്ദക്ഷിണാം രഘുനംദനഃ67.

ശൈലസ്യ ഉത്തരേ പാർശ്വേ ദദർശ സുമഹത്സരഃ.

തസ്മിൻസരസി തപ്യംതം താപസം സുമഹത്തപഃ68.

ദദർശ രാഘവോ ഭീമം ലംബമാനമധോമുഖം.

തമുപാഗമ്യ കാകുത്സ്ഥസ്തപ്യമാനം തു താപസമ്69.

ഉവാച രാഘവോ വാക്യം ധന്യസ്ത്വമമരപ്രഭ.

കസ്യാം യോനൗ തപോവൃദ്ധിർവർതതേ ദൃഢനിശ്ചയ70.

അഹം ദാശരഥീ രാമഃ പൃച്ഛാമി ത്വാം കുതൂഹലാത്.

കോർഥോ വ്യവസിതസ്തുഭ്യം സ്വർഗലോകോഥ വേതരഃ71.

കിമർഥം തപ്യസേ വാ ത്വം ശ്രോതുമിച്ഛാമി താപസ.

ബ്രാഹ്മണോ വാസി ഭദ്രം തേ ക്ഷത്രിയോ വാഥ ദുർജയഃ72.

വൈശ്യസ്തൃതീയവർണോ വാ ശൂദ്രോ വാ സത്യമുച്യതാമ്.

തപഃ സത്യാത്മകം നിത്യം സ്വർഗലോകപരിഗ്രഹേ73.

സാത്വികം രാജസം ചൈവ തച്ച സത്യാത്മകം തപഃ.

ജഗദുപകാരഹേതുർഹി സൃഷ്ടം തദ്വൈ വിരിംചിനാ74.

രൗദ്രം ക്ഷത്രിയതേജോജം തത്തു രാജസമുച്യതേ.

പരസ്യോത്സാദനാർഥായ തച്ചാസുരമുദാഹൃതമ്75.

അംഗാനി നിഹ്നുതേ യോ വാ അസൃഗ്ദിഗ്ധാനി ഭാഗശഃ.

പംചാഗ്നിംസാധയേദ്വാപി സിദ്ധിം വാ മൃത്യുമേവ വാ76.

ആസുരോ ഹ്യേഷ തേ ഭാവോ ന ച മേ ത്വം ദ്വിജോ മതഃ.

സത്യം തേ വദതഃ സിദ്ധിരന്യതേ നാസ്തി ജീവിതമ്77.

തസ്യ തദ്ഭാഷിതം ശ്രുത്വാ രാമസ്യാക്ലിഷ്ടകർമണഃ.

അവാക്ശിരാസ്തഥാ ഭൂതോ വാക്യമേതദുവാച ഹ78.

സ്വാഗതം തേ നൃപശ്രേഷ്ഠ ചിരാദ്ദൃഷ്ടോസി രാഘവ.

പുത്രഭൂതോസ്മി തേ ചാഹം പിതൃഭൂതോസി മേനഘ79.

അഥവാ നൈതദേവം ഹി സർവേഷാം നൃപതിഃ പിതാ.

സത്വമർച്യോ്സി ഭോ രാജന്വയം തേ വിഷയേ തപഃ80.

ചരാമസ്തത്രഭാഗോസ്തി പൂർവം സൃഷ്ടഃ സ്വയംഭുവാ.

ന ധന്യാഃ സ്മോ വയം രാമ ധന്യസ്ത്വമസി പാർഥിവ81.

യസ്യ തേ വിഷയേ ഹ്യേവം സിദ്ധിമിച്ഛംതി താപസാഃ.

തപസാ ത്വം മദീയേന സിദ്ധിമാപ്നുഹി രാഘവ82.

യദേതദ്ഭവതാ പ്രോക്തം യോനൗ കസ്യാം തു തേ തപഃ.

ശൂദ്രയോനിപ്രസൂതോഹം തപ ഉഗ്രം സമാസ്ഥിതഃ83.

ദേവത്വം പ്രാർഥയേ രാമ സ്വശരീരേണ സുവ്രത.

ന മിഥ്യാഹം വദേ ഭൂപ ദേവലോകജിഗീഷയാ84.

ശൂദ്രം മാം വിദ്ധി കാകുത്സ്ഥ ശംബൂകം നാമ നാമതഃ.

ഭാഷതസ്തസ്യ കാകുത്സ്ഥഃ ഖഡ്ഗം തു രുചിരപ്രഭം85.

നിഷ്കൃഷ്യ കോശാദ്വിമലം ശിരശ്ചിച്ഛേദ രാഘവഃ.

തസ്മിൻശൂദ്രേ ഹതേ ദേവാഃ സേന്ദ്രാശ്ചാഗ്നിപുരോഗമാഃ86.

സാധുസാധ്വിതി കാകുത്സ്ഥം പ്രശശംസുർമുഹുർമുഹുഃ.

പുഷ്പവൃഷ്ടിശ്ച മഹതീ ദേവാനാം സുസുഗംധിനീ87.

ആകാശാദ്വിപ്രമുക്താ തു രാഘവം സർവതോകിരത്.

സുപ്രീതാശ്ചാബ്രുവന്ദേവാ രാമം വാക്യവിദാംവരമ്88.

സുരകാര്യമിദം സൗമ്യ കൃതം തേ രഘുനംദന.

ഗൃഹാണ ച വരം രാമ യമിച്ഛസി മഹാവ്രത89.

ത്വത്കൃതേന ഹി ശൂദ്രോഽയം സശരീരോഽഭ്യഗാദ്ദിവം.

ദേവാനാം ഭാഷിതം ശ്രുത്വാ രാഘവഃ സുസമാഹിതഃ90.

ഉവാച പ്രാഞ്ജലിർവാക്യം സഹസ്രാക്ഷം പുരംദരമ്.

യദി ദേവാഃ പ്രസന്നാ മേ വരാർഹോ യദി വാപ്യഹമ്91.

കർമണാ യദി മേ പ്രീതാ ദ്വിജപുത്രഃ സ ജീവതു.

വരമേതദ്ധി ഭവതാം കാംക്ഷിതം പരമം ഹി മേ92.

മമാപരാധാദ്ബാലോഽസൗ ബ്രാഹ്മണസ്യൈകപുത്രകഃ.

അപ്രാപ്തകാലഃ കാലേന നീതോ വൈവസ്വത ക്ഷയമ്93.

തം ജീവയത ഭദ്രം വോ നാനൃതീ സ്യാമഹം ഗുരോഃ.

ദ്വിജസ്യ സംശ്രുതോ ഹ്യർഥോ ജീവയിഷ്യാമി തേ സുതമ്94.

മദീയേനായുഷാ ബാലം പാദേനാർദ്ധേന വാ സുരാഃ.

ജീവേദയം വരോ മഹ്യം വരകോട്യധികോ വൃതഃ95.

രാഘവസ്യ തു തദ്വാക്യം ശ്രുത്വാ വിബുധസത്തമാഃ.

പ്രത്യൂചുസ്തേ മഹാത്മാനം പ്രീതാഃ പ്രീതിസമന്വിതാഃ96.

നിർവൃതോ ഭവ കാകുത്സ്ഥ ബ്രാഹ്മണസ്യൈകപുത്രകഃ.

ജീവിതം പ്രാപ്തവാൻഭൂയഃ സമേതശ്ചാപി ബംധുഭിഃ97.

യസ്മിന്മുഹൂർതേ കാകുത്സ്ഥ ശൂദ്രോയം വിനിപാതിതഃ.

തസ്മിന്മുഹൂർതേ സഹസാ ജീവേന സമയുജ്യത98.

സ്വസ്തി പ്രാപ്നുഹി ഭദ്രം തേ സാധയാമഃ പരംതപഃ.

അഗസ്ത്യസ്യാശ്രമപദേ ദ്രഷ്ടാരഃ സ്മ മഹാമുനിമ്99.

സ തഥേതി പ്രതിജ്ഞായ ദേവാനാം രഘുനംദനഃ.

ആരുരോഹ വിമാനം തം പുഷ്പകം ഹേമഭൂഷിതമ്100.

ഇതി ശ്രീപാദ്മപുരാണേ പ്രഥമേ സൃഷ്ടിഖംഡേ ശൂദ്രതാപസവധോനാമ പംചത്രിംശോഽധ്യായഃ35.
